

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»

на тему: **«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ СТВОРЕННЯ
ГОТЕЛЮ»**

Виконавець:

студент ФЕУП

Ворожбит Сергій Олександрович _____

Науковий керівник:

к.е.н, доцент

Кічук Надія В`ячеславівна _____

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дипломної роботи обґрунтовується зростанням ролі сфери послуг у світовій та українській економіці. Конкурентоспроможні готелі є важливим чинником, що сприяє збільшенню надходжень до бюджету, створенню нових робочих місць та покращенню якості життя населення. Готельне господарство є однією з найбільш динамічних галузей економіки, що зумовлено зростанням туристичної активності в Україні. Успішний розвиток бізнесу потребує розвитку ефективної системи обслуговування, яка забезпечує відповідну якість.

За останні роки форми організації готельного бізнесу в Україні зазнали значних змін, що пов'язано з розвитком міжнародного туризму та підвищенням вимог туристів до якості обслуговування. Це змушує готельні підприємства адаптуватися до нових потреб споживачів, щоб задовольнити попит і сприяти подальшому розвитку галузі. Сектор готельної індустрії є одним із найдинамічніших і найбільш популярних секторів економіки України. У сучасних умовах розвитку ринку готельних послуг підприємствам готельного бізнесу необхідно постійно інноваційно розвиватися, впроваджуючи нові технології та послуги, а також адаптуючись до змін у потребах клієнтів. Незважаючи на позитивні тенденції розвитку сфери послуг в Україні, готельний сектор країни стикається з низкою проблем, які ускладнюють його розвиток і функціонування [18, с. 334].

Серед основних проблем виділяють наступні:

- високий рівень бар'єрів входження на ринок (високі вимоги до капіталовкладень, складна процедура реєстрації та ліцензування);
- невідповідність цін рівня якості (неналежне державне регулювання, низький рівень диференціації, відсутність корпоративних стандартів);
- відсутність розвиненої мережі доступних готелів економічного класу;
- низький рівень конкуренції на ринку готельних послуг (недостатня диференціація, відсутність корпоративних стандартів) [2, с. 323].

Ці проблеми потребують вирішення для того, щоб український готельний бізнес міг розвиватися і задовольняти потреби туристів. Навіть невеликі зміни можуть забезпечити підприємству переваги на ринку та високий прибуток. Сучасна наука та практика підтверджують, що лише постійні та безперервні інновації дозволяють підприємствам позбутися існуючих проблем та підвищити свою конкурентоспроможність.

Технології у сфері гостинності розвиваються динамічно, оскільки готельні підприємства прагнуть залучити нових клієнтів і підвищити їхню лояльність. Для цього необхідно впроваджувати інноваційні рішення, які дозволяють заощаджувати час, гроші та енергію. Один зі шляхів до інновацій у готелях – це заощадження природної енергії. Інновації є важливим фактором розвитку готельного бізнесу. Вони дозволяють підприємствам не лише займати лідируючі позиції на ринку, але й відповідати світовим стандартам готельного обслуговування.

В наш час технології знайшли широке застосування в індустрії гостинності, а ринок штучного інтелекту зростає з кожним роком. Для того, щоб бути комерційно успішними, в сучасних економічних умовах, було розроблено різні значущі інноваційні комп'ютерні технології (хмари, мобільні сервіси, аналітика великих даних, високонавантажені системи).

Цифровізація стає основним трендом, що помітно проявляється у моделях дистрибуції послуг готелів, а також активно приходить у сферу авторизації внутрішніх бізнес-процесів (комунікації з клієнтами, розподіл завдань усередині команди, електронні документи та меню). Автоматизується і номерний фонд та громадські зони. На даний момент сучасний готель це місце, де все створено виключно для зручності та комфорту клієнтів.

Особливості готельного бізнесу полягають у його мультифункціональності, тобто в тому, що він є рушійною силою для розвитку інших галузей економіки, зокрема туризму, транспорту, торгівлі, громадського харчування, страхування, культури, архітектури, екскурсійного обслуговування, реклами. Активний розвиток готельного бізнесу сприятиме створенню нових робочих місць, збільшенню податкових надходжень, популяризації туристичного потенціалу окремих регіонів і країни в цілому.

Тому вивчення тенденцій та перспектив розвитку готельного господарства України є важливим кроком на шляху вирішення проблем, що стоять перед сектором. Теоретичні та практичні аспекти розвитку готельного господарства України є предметом дослідження як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Г. П. Вітавська і В. М. Тупкало обґрунтовують необхідність комплексного підходу до вирішення проблем розвитку готельного бізнесу в Україні, пропонуючи шляхи удосконалення системи управління готельним комплексом на основі стратегії розширення бізнесу. Ю. Я. Опанащук визначає основні проблеми розвитку готельного господарства України, вирішення яких дозволить йому стати пріоритетним напрямом розвитку туристичної галузі. І.О. Бланк, В.О. Василенко, Г.А. Яковлев, Х. Віссема, В.Г. Герасимчук, У. Кінга, Г.А. Балашова, А.А. Мазаракі та інші вчені вивчають питання, пов'язані з функціонуванням готелів та аналізом їх діяльності. В.А. Азар, Р.А. Браймер, О.П. Дурович, М.І. Кабушкін, В.І. Карсекін, В.О. Квартальнов, Н.М. Кузнецова, Г.А. Папірян, Т.І. Ткаченко, Д. Уокер, О.Д. Чудновський такі науковці вивчали окремі аспекти розвитку готельних підприємств. У цих дослідженнях вчені розглядають основи готельного господарства, аналізують розвиток регіональних сегментів галузі та фактори, що впливають на розвиток бізнесу в країні.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в розробці бізнес – плану нового готелю, визначення шляхів його успішної діяльності та дослідження теоретичних, методичних та практичних аспектів започаткування власної справи у сфері готельного бізнесу.

Для досягнення мети були поставлені і вирішені такі основні **завдання**:

1. Започаткувати бізнес – ідею для відкриття власної справи.
2. Обґрунтувати нормативно – правову базу підприємницької діяльності.
3. Визначити організаційно – правові форми та системи оподаткування підприємства.
4. Дослідити ринки послуг у місті Одесі.
5. Визначити внутрішні конкурентні переваги нового бізнесу.
6. Сформувати бюджет на запуск та функціонування бізнесу.
7. Розрахувати показники ефективності готелю.

8. Проаналізувати ризики проєкту та розробку плану заходів щодо їх мінімізації.

Предметом дослідження є визначення етапів планування діяльності для відкриття новоствореного бізнесу у сфері послуг, яка має значний потенціал зростання у світовій економіці.

Об'єктом дослідження є процес розробки бізнес – плану для відкриття готельного господарства на території України.

У методах дослідження було використано методичний підхід до розробки бізнес – плану. Для цього проведено аналіз наукової та методичної літератури, порівняння поглядів різних авторів та узагальнення основних теоретичних положень щодо фінансового стану підприємства. Також використано методи економіко – математичного моделювання, прогнозування, маркетингового аналізу, економіко – статистичного аналізу та системно – структурного аналізу. Завдяки використанню різноманітних методів дослідження було отримано всебічне уявлення про створення готельного господарства на території України.

Для інформаційної бази дослідження були використані такі джерела інформації: законодавчі акти України, законодавчо – нормативні матеріали Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України, офіційні дані органів державної статистики України, галузеві інструкції та нормативні документи, фактичні результати діяльності підприємств у сфері готельного бізнесу, результати маркетингових досліджень ринку готельних послуг, а також наукові публікації та монографічні видання вчених.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (33 найменувань) та 1-го додатку. Обсяг роботи становить 77 сторінку. Основний зміст викладено на 70 сторінках. Робота містить 20 таблиці, 9 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Характеристика бізнес-ідеї започаткування власної справи у сфері готельного бізнесу**» розглядаються теоретичні засади започаткування власної справи у сфері готельного бізнесу: розглянуто бізнес-ідею започаткування туристично-курортного готелю; досліджується нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності в Україні у сфері готельного бізнесу; обґрунтовується вибір організаційно-правової форми і системи оподаткування створюваного бізнесу.

У другому розділі «**Аналітична оцінка можливості створення туристично-курортного готелю**» проаналізовано конкурентне середовище у сфері готельного бізнесу в м. Одеса та визначені внутрішні конкурентні переваги новоствореного бізнесу; розраховано витрати на створення та функціонування туристично-курортного готелю.

У третьому розділі «**Економічне обґрунтування доцільності проєкту створення туристично-курортного готелю**» спрогнозовано прибуток та грошовий потік від реалізації послуг. Проведено розрахунок та аналіз показників економічної ефективності проєкту. Проведений аналіз можливих ризиків та заплановані заходи щодо їх запобігання.

ВИСНОВКИ

1. Започатковано бізнес – ідею для відкриття власної справи в готельній індустрії яка визнана одним із найважливіших сегментів сфери послуг. Її роль, важливість та спектр пропонованих послуг збільшуються з прискоренням загального соціально – економічного зростання країни та її інтеграції в міжнародний простір. Розроблено проєкт готелю на 20 номерів середнього цінового рівня орієнтований на створення максимально комфортних та безпечних умов для перебування гостей. Вигідними відмінностями готелю стануть лояльна цінова стратегія та різноманітний спектр додаткових сервісів. Під час пошуку об'єкта для готельного бізнесу акцент робився на відповідність його площі встановленим нормативам. Ідеальною вважається площа 1202 квадратних метри, вивчалися можливості перепланування. Перелік ремонтних робіт включатиме будівництво та знос внутрішніх перегородок, перерозподіл функціональних зон та перенесення стаціонарних елементів. Істотним фактором, що формує цінову політику, буде рівень естетичного оформлення інтер'єру готелю. При започаткуванні приватного готелю надзвичайно важливим є правильний підбір персоналу, адже від якості обслуговування залежить задоволеність гостей.

2. Встановлено, що готельна діяльність в Україні регулюється комплексом законодавчих та нормативно – правових актів, які охоплюють аспекти від загальних принципів функціонування туристичної галузі до детальних вимог щодо санітарних норм, класифікації готелів та правил надання послуг. До ключових документів належать Закон України "Про туризм", ДСТУ, що визначають стандарти надання послуг та класифікацію готелів, а також Правила користування готелями, затверджені Міністерством економіки України. Ці документи встановлюють чіткі рамки для роботи готелів, гарантуючи дотримання прав споживачів та відповідність послуг загальноприйнятим стандартам. Використання КВЕД 55.10 дає готелям певні переваги які чітко окреслюють сферу діяльності, сприяють стандартизації, захищають права споживачів та стимулюють розвиток готельного сектору. КВЕД 55.10 визначає діяльність готелів та подібних засобів тимчасового розміщування, які пропонують короткострокове проживання (зазвичай на добу або тиждень) у номерах, люксах або апартаментах. До базових послуг належать прибирання та заміна постільної білизни, а за бажанням гості можуть отримати додаткові послуги, як харчування, паркування, прання, доступ до басейну, розваги та конференційні зали.

3. Проаналізовано детальний аналіз фінансових показників, складності адміністрування різних систем, податкового навантаження та інших аспектів. Наразі використовується загальна система оподаткування, яка має як переваги (знижена ставка податку на прибуток, доступ до ПДВ), так і недоліки (вища ставка податку на прибуток, складніша система обліку). З огляду на особливості готелю «Сонячне Сяйво», найбільш прийнятною формою правління для нього може бути асоціація. Вона може бути вигідною формою правління для готелю, оскільки дає можливість зберегти самостійність, отримати доступ до спільних ресурсів, розширити коло клієнтів, підвищити якість послуг, знизити витрати та отримати підтримку.

4. Досліджено та проаналізовано стратегічне розташування Одеси на Чорноморському узбережжі, яке обумовлює її статус значного центру торгівлі, промисловості, санаторно-курортного лікування та туризму. Готельні комплекси Одеси пропонують широкий спектр послуг та комфортні умови, що робить їх

пріоритетним вибором для розміщення гостей. Ринок готельних послуг Одеси характеризується стійким зростанням сегмента туристів, які очікують виняткового сервісу та послуг, що відповідають світовим стандартам. Зростання популярності внутрішнього туризму та оздоровчого відпочинку робить Одесу одним із провідних туристичних центрів України. Для всебічної оцінки успішності готельного бізнесу важливо використовувати систему показників ефективності, яка включає в себе такі ключові метрики, як відсоток зайнятих номерів (Occupancy), сукупний дохід від номерного фонду (RevPAR) та середня ціна за номер на добу (ADR). У 2023 році готельний ринок України продемонстрував неоднозначні результати. Буковель та Київ показали значне зростання завантаження та тарифів, Львів залишався стабільним, а Одеса зіткнулася зі зниженням завантаження, через війну.

5. Впроваджено новітні методи управління, що ґрунтуються на кращих світових практиках та активно застосовуються у сучасних технологіях в усіх аспектах діяльності готельного комплексу. Важливу роль у формуванні стійкого позитивного іміджу готельного комплексу та забезпеченні бездоганного сервісу відіграє його персонал. Готельний комплекс "Сонячне Сяйво" має ряд конкурентних переваг, таких як комфортабельні номери, широкий спектр послуг, сауна-комплекс, тренажерний зал, англійськомовний персонал та доступна ціна. Для того, щоб ці переваги працювали, готелю потрібно постійно вдосконалювати якість послуг, ефективно просувати себе на ринку та слідкувати за трендами та потребами клієнтів.

6. Досліджено власну справу в готельному секторі, для вирішення питання стартового капіталу. Ефективний старт та стабільне ведення готельного бізнесу потребують детального прорахування та чіткого визначення фінансових потреб. Формування стартового капіталу доцільно супроводжувати ґрунтовним дослідженням та порівняльним аналізом альтернативних варіантів створення готельного підприємства, адже кожен з них має специфічні особливості та вимагає ретельного вивчення. Обсяг стартового капіталу складає 50030000 грн. Було проаналізовано поточні витрати які відіграють істотну роль у формуванні кінцевих результатів роботи готелю, впливаючи на собівартість та рентабельність окремих видів послуг, а також на загальну прибутковість підприємства. Поточні витрати за рік складають 28669471,04 грн. Ретельне планування та всебічний аналіз ключових факторів дозволяють готельному комплексу «Сонячне Сяйво» з оптимізмом розглядати перспективи успішного втілення та реалізації нового проекту.

7. Проведено аналіз, проекту будівництва та експлуатації готельного комплексу "Сонячне Сяйво". Прогнозується, що поточні витрати на функціонування СПД зростуть на 3,3% протягом 2024 – 2026 років. Найбільше зростання очікується для витрат на заробітну плату (з ЄСВ 22% та ВЗ 1,5%), амортизаційних відрахувань та реклами. Витрати на комунальні платежі, послуги інших установ, ПДФО 18% та земельний податок зростуть незначно. Виплати по кредиту залишаться незмінними упродовж трьох років прогнозованого періоду. Протягом 5 років проект буде генерувати позитивний грошовий потік, що призведе до значного зростання чистої поточної вартості (ЧПВ). Внутрішня норма прибутковості (ВНП) проекту буде зростати з роками, досягаючи 0,31 на 5-й рік, що свідчить про його високу рентабельність. Індекс прибутковості (ІП) проекту протягом усіх 5 років буде

більшим за 1, що робить його привабливим для інвесторів. Термін окупності проєкту становить 4,27 року, що є прийнятним показником для такого типу проєкту.

8. Визначено вісім основних ризиків, оцінено їх ймовірність та вплив на проєкт. Розроблено план заходів щодо мінімізації ризиків, який включає в себе стратегії ухиляння, передачі, розділення, збільшення та зниження ризиків. Найбільш значними ризиками є недостатній попит на номери готелю, перевищення бюджету проєкту та затримка будівництва через несприятливі умови. В цілому, ризики, пов'язані з проєктом, є значними, але їх можна мінімізувати за допомогою ретельного планування та реалізації запропонованих заходів.

Таким чином, сфера туризму демонструє стрімке зростання, адже туризм є одним з ключових факторів стабільного та динамічного збільшення доходів бюджету, позитивно впливає на функціонування багатьох галузей економіки, сприяє зростанню рівня зайнятості та розвитку ринкових механізмів. Актуальність дипломної роботи обумовлюється необхідністю розробки раціональних об'ємно – планувальних рішень для створення сучасного готельного комплексу.

АНОТАЦІЯ

Ворожбит С. О. «Економічне обґрунтування проєкту створення готелю».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу». Одеський національний економічний університет. Одеса, 2024.

У роботі розглядаються теоретичні засади започаткування власної справи в Україні у сфері готельного бізнесу: розглянуто бізнес-ідею започаткування власної справи; досліджуються нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності в Україні у даній сфері.

Проаналізовано конкурентне середовище у сфері готельного бізнесу та визначені внутрішні конкурентні переваги створюваного бізнесу.

Запропоновано проєкт створення готельного бізнесу. Сформовано стартовий капітал на реалізацію проєкту, розраховані поточні витрати та спрогнозовано прибуток від реалізації готельного бізнесу.

Здійснено економічне обґрунтування доцільності реалізації проєкту, охарактеризовані можливі ризики реалізації проєкту та шляхи їх мінімізації.

Ключові слова: готель, туризм, інновації, класифікація, засоби розміщення, витрати, аналіз, ефективність, ризик.

ANNOTATION

Vorozhbyt S. O. «Economic substantiation for the project of creation of the hotel».

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in the specialty 076 «Entrepreneurship, trade and stock exchange activity» under the educational program «Economics and business planning». Odesa National University of Economics. Odesa, 2024.

The paper examines the theoretical principles of starting one's own business in Ukraine in the field of hotel business: the business idea of starting one's own business is

considered; regulatory and legal regulation of entrepreneurial activity in Ukraine in this field is being studied.

The competitive environment in the field of hotel business was analyzed and the internal competitive advantages of the business being created were determined.

The project of creating a hotel business is proposed. The starting capital for the implementation of the project was formed, the current costs were calculated and the profit from the implementation of the hotel business was predicted.

An economic substantiation of the feasibility of project implementation was carried out, possible risks of project implementation and ways of minimizing them were characterized.

Keywords: hotel, tourism, innovation, classification, means of accommodation, costs, analysis, efficiency, risk.